מחוון למורה

מחוון: הבריחה מבית לבן: "זה עשרים שנה אנכי עמך"

1. בני לבן: "לָקַח יַעֲקֹב, אֵת כָּל־אֲשֶׁר לְאָבִינוּ". לבן: "וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ עִמּוֹ, כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם". ה׳: "שׁוּב אֶל־אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ וּלְמוֹלַדְתֶּךָ; וְאֶהְיֶה, עִמָּךְ".
2. הן מסכימות לעזוב: "הַעוֹד לָנוּ חֵלֶק וְנַחֲלָה, בְּבֵית אָבִינוּ". לבן "מְכָרָנוּ" ואכל את כספן; הן מרגישות כ"נָכְרִיּוֹת".
3. רחל גונבת את התרפים (יט); יעקב "גונב את לב לבן", כלומר מסתיר ממנו את הבריחה (כ). שתיהן פעולות בהסתר מול לבן.
4. רש"י: "לְהַפְרִישׁ אֶת אָבִיהָ מֵעָ"ז נִתְכַּוְּנָה". אבן עזרא: היא חששה שלבן ישתמש בהם כדי לגלות את דרך הבריחה. בחירה מנומקת, למשל: אבן עזרא מסביר למה לקחה אותם איתה.
5. דוגמאות: "רְחֵלֶיךָ וְעִזֶּיךָ לֹא שִׁכֵּלוּ" (נאמנות); "אָנֹכִי אֲחַטָּנָּה" (שילם על כל נזק); "וַתִּדַּד שְׁנָתִי, מֵעֵינָי" (מסירות); "וַתַּחֲלֵף אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי, עֲשֶׂרֶת מֹנִים" (לבן רימה).
6. סימן לברית ולגבול: אף אחד מהם לא יעבור אותו כדי להרע לשני (נב). שני השמות, "יְגַר שָׂהֲדוּתָא" ו"גלעד", מסמלים את שתי התרבויות.
7. א. שתיים מתוך: שמר על הצאן ("רְחֵלֶיךָ וְעִזֶּיךָ לֹא שִׁכֵּלוּ"); לא אכל מן הצאן; שילם על הטרפה; עבד בחום ובקור; לבן החליף את שכרו "עֲשֶׂרֶת מֹנִים". ב. בעד: הציווי "שׁוּב אֶל־אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ" והחשש שלבן ייקח את הבנות (לא). נגד: "וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב, אֶת־לֵב לָבָן" חוזר על דפוס ההסתרה מפרק כז. ניקוד מוצע: א 8 (2 × 4); ב 12 (עמדה 2, שתי ראיות × 4, מסקנה 2).

פרשנות מסומנת כפרשנות (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו ורשב"ם מתוך ספריא). נוסח הפסוקים ממכון ממרא; שם ה׳ מובא בכתיב ה׳. ממלכתי: סיפורי האבות בבראשית נלמדים בחטיבה העליונה בלימודי התנ"ך (קריאה צמודה, ניתוח ספרותי ודיון ערכי); יש לבדוק מול תכנית הבגרות העדכנית ובחירת בית הספר. חמ"ד: לימוד חומש עם פרשנים (רש"י, רמב"ן, אבן עזרא, ספורנו ומדרש); הפרשנות מסומנת כפרשנות. יש לבדוק מול התכנון השנתי של בית הספר.